

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuißimiè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1634

De Octaua. VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40244

quod patet in Vigilia Natiuitatis Domini, cum occurrit in Dominica.

4 Vigilia occurrens in Ferijs maioribus omittitur in Officio, ita vt nec de ea commemoratio fiat: quia Ferie maiores sunt Ferie Domini, & Vigiliae sunt Ferie seruorum Domini, quae vt minores cedere debent, cum de vtriusque non possit Officium fieri, neque pro commemoratione alterius legi Homilia congruenter post Homiliam alterius in Officio trium Lctionum; quae eo casu sunt, vel de Scriptura ordinaria, vt in Aduentu; vel de Homilia, vt in Quadragesima.

5 Officio Vigiliae, quod totum erat de Feria, addidit Pius V. Homiliam in Euangelium quod in Missa legebatur, *Azor. lib. 10 cap. 16. quest. 5.*

6 De partibus Officij Vigiliae dicemus infra, & terminatur ad Nonam.

De Octaua. CAP. VIII.

CH RISTO Domino constitutae sunt Octauae quinque, Natiuitatis, Epiphaniae, Paschalis, Ascensionis, & Corporis Christi; Spiritui sancto, Pentecostes; beatae Virgini duae, Natiuitatis, & Assumptionis; Natiuitati S. Ioannis Baptistae, Martyrio SS. Apostolorum Petri & Pauli, Festo Omnium Sanctorum, sanctis Stephano, Ioanni Euangelista, Innocentibus, & Laurentio, Dedicacioni propriae Ecclesiae, Patrono principali loci, & Titulari, in eorum principali Festo. De quarum origine vide quae scripsimus in *Prefatione ad Octauarium Romanum*, vbi & causas explicauimus Octauarum. De Patrono loci Microl. subobscurè tradit *cap. 43.* quare non excedunt numerum septemdecim. Consueuerunt cum Octauis

solemniter celebrari Festa Sanctorum apud quasdam Ecclesias, Congregationes & Religiones, quae in Rubr. *de Octauis num. 1.* non abrogantur, sed post editum à Pio V. Breuiarium nulla potest induci Octaua vltra praedictas, sine Sedis Apostolicae auctoritate. Ex quo qui addidit recentior, fieri Festum cum Octauum Canonizationis tum Beatificationis Sanctorum, aperte fallitur, si loquatur, praclusa licentia sanctae Sedis Apostolicae.

2 Inter has Octauas est differentia, quae reuocari potest ad quatuor gradus. In primo gradu sunt Octauae Paschalis & Pentecostes, in quibus non fit de Festo aliquo, nec etiam de Patrono loci, Titulo ve, seu Dedicacione Ecclesiae. In secundo gradu Octaua Epiphaniae admittit tantum Festum de Patrono, vel Titulari Ecclesiae, & Dedicacionis propriae Ecclesiae; non tamen in die Octaua, in qua celebratur Baptismus Christi, & dicitur à *Durand. lib. 6. cap. 17.* Octaua suppletionis, quia eo die supplemus, quod in Festo Epiphaniae recolimus minus aperte, id est Baptismus Christi, cui cedere debet Patroni Festum, vt serui Domino. In tertio gradu Octaua Corporis Christi admittit tantum Festa Duplicita, non tamen translata, vt decretum est in recognitione postrema Breuiarij; nisi translata sint altioris ordinis, vt de Festo S. Ioannis Baptistae dicemus. Non admittit Semiduplicita, ex Decreto Ioannis XXII. quod habetur in Breuiar. M. S. Biblioth. S. Isidori de Vrbe. In quarto gradu Octauae reliquae Natiuitatis Domini, Ascensionis, & aliorum Sanctorum admittunt quaecumque Festa, etiam Semiduplicita. Neque mireris, quod in Octaua Nati-

Natiuitatis admittantur Semiduplicia, quia schola Natiuitatis Christi est officina humilitatis, ex *S. Augustino*; Ascensionis item, respectu Ecclesie militantis, est Octaua mixta merito, ob discessum Christi.

3 Rubrica de Octauis num. 3. addit, etiam translata, quod verbum verificatur in Duplicibus, quia verè celebrantur quocumque die infra dictas Octauas; at in Semiduplicibus non videtur verificari: nam Festum sancti Leonis 28. Iunij, si occurrit in Dominica, transfertur post Octauam Apostolorum, vt dicitur in propria Rubrica; ergo idem fiet de alijs Semiduplicibus. Verùm Rubrica satis verificatur in duobus casibus, Primò, quando Semiduplex occurrit in Dominica; Secundò, quando in Festo Ascensionis Domini: in quibus casibus transfertur Semiduplex in diem proximè sequentem, si non est impedita; & sic infra Octauam fit de Semiduplici translato. In Ecclesijs particularibus contingit sæpius Semiduplex occurrere in Festo maiori, quod habet Octauam, & de eo fit in secunda die infra Octauam. Rubrica verò hæc non loquitur de Semiduplicibus occurrentibus ante Octauam, quæ sine dubio transferri debent post Octauam; sed de occurrentibus in Festo, seu in Dominica infra Octauam, & de translatione in diem proximè sequentem, non impeditum alio Festo.

Hæc dixi iuxta sensum Rubricæ antiquæ: sed hodie cessat secundus casus de Festo Ascensionis, seu maiore habente Octauam, in recognitione postrema Breviarij. Vide infra cap. 10.

1187. 4.

4 Adhuc accidit alia differentia inter Octauas trium graduum poste-

riorum, quòd occurrente Festo in iisdem admissis, vt supra, semper tamen de Octaua Epiphaniæ, Corporis Christi & Natiuitatis eiusdè fit commemoratio, ob earundem dignitatem. Infra alias Octauas, Ascensionis, & aliorum Festorum, occurrentibus Festis maioribus, accidit, vt neque de ijs Octauis fiat commemoratio, vt dicitur, eùm de Commemorationibus; fortasse, quia tria illa Festa nostra sunt; Festum verò Ascensionis Angelorū potius quàm nostrum. Aliorum denique Sanctorum, quia sunt Festa non æqualia tribus primis, idèò quandoque nulla fit commemoratio.

5 Omnes dies Octauæ pro vna festiuitate computantur, ait *Radulph. Propos. 25.* qui etiam *Propos. 19.* appellat Octauam prorogationem Festi, ex quo sequitur, quòd eò nobilior est Octaua, quòd minùs interrupta est à Festis aliorum.

6 At vndenam maior Octauæ dignitas attendi debet, præsertim si duæ occurrant simul celebrandæ? Certè penes classem Festorum; nam prima classis dignior est secunda: in eadem verò classe attende personas hoc ordine, Christum, B. Virginem, Angelos, S. Ioannem Baptistam, Apostolos, & alios, iuxta ordinem Litaniarum, & Rubricam de *Concurrentia Officij n. 2.* & ceteris paribus dignior est ea Octaua quam celebrat vniuersalis Ecclesia.

7 Dubitari potest de Dedicationis Octaua, an sit maior quàm Octaua Patroni loci, seu Tituli Ecclesie. *S. Thom. lect. 5. in cap. 10. 10.* docet, maius esse Festum Dedicationis Ecclesie quàm alicuius Sancti; quia in illo recoluntur beneficia toti Ecclesie collata, quæ superant beneficia cuius Sancto donata, quæ in eiusdem Festo

celebrantur: ergo erit Octaua Dedicationis Ecclesie dignior quam Octaua Patroni loci. & eadem ratione dignior erit Octaua Assumptionis beate Virginis quam Octaua Dedicationis, quia maiora beneficia contulit Deus vni Deiparæ in eius Assumptione, quam contulerit toti militanti Ecclesie; cum præsertim Theologi doceant, collectiue in Deiparæ Virgine esse omnia gratiæ & gloriæ dona, quæ Angelis & hominibus singillatim distributa fuerunt. Confirmatur hæc doctrina ex Rubr. Breuiarij tit. de Duplici num. 1. vbi prius recèletur Dedicatio propriæ Ecclesie quam Patronus loci, seu Titularis Ecclesie; & tit. de Octauis nu. 1. vbi prius nominatur Dedicatio Octaua quam principalis Patroni, veluti dignior & nobilior, ceteris paribus. Et in fine Breuiarij additæ sunt Lectiões propriæ pro tota Octaua Dedicationis, non item pro alijs omnibus Patronis locorum, quibus postremo prouisum est cum Octauario Romano à nobis edito, & à sacra Rituum Congregatione approbato.

8 In postrema recognitione Breuiarij actum est de excludendis Octauis ab Aduetu, sicuti à Quadragesima; sed illud saltem congruere visum est, eas excludi à die 17. Decembris vsque ad Epiphaniam; & ante Natiuitatem quidem ea ratione, quam numero sequenti dicemus; post Natiuitatem verò, quia dies omnes & singuli proprium Officiū habent nullo modo omittendum. Fieri verò de Octaua, quæ non habetur in Breuiario, per solam commemorationem, visum est modicum quid; quod congruentius omitti potest in gratiam infantie Christi, & octauarum non sine mysterio comitantium Natiuitatem Christi, ex S. Bern.

9 Accidit etiā, inchoatas non compleri Octauas Festorum de Sanctis, & præsertim in tribus casibus. Primus est, quando aduenit dies 17. Decembris, in qua ponuntur Antiphonæ propriæ; quod in postrema Breuiarij recognitione merito decretum est, ne omittantur quorundam Antiphonæ privilegiatæ, quas recitabant antiqui in Festis occurrentibus, additis ideo Laudibus ferialibus. Quare, si occurrat dies Octaua Festi habentis Octauam in die 17. Decembris, in pridianis Vesperis nihil fiat, neque commemoratio de Octaua, cum in sequenti die nihil item sit de ea faciendum: nam argumento à simili mox infra num. 13. probabimus, non conuenire, ut habeat in primis Vesperis aliquid illud Festum, seu Officiū illud, quod nihil omnino debet habere in Laudibus & Vesperis secundis. Alter casus est, quando aduenit Feria quarta Cinorum, pridie cuius eodem modo, quo nunc dictum est, abrumpenda est Octaua Festi habentis Octauam. Tertius est, adueniente Vigilia Pentecostes, quæ loco citato eiusdem est privilegij ad Octauas mutilandas cum prædictis Ferijs. Certè ante Microt. 6. 4. non celebrabantur Festa in Quadragesima, & hodie paucissima; ergo conuenit, ut abstineamus in Quadragesima à prorogatione Festorum, hoc est Octaua. Natalis Domini, sicuti Pascha, debet habere quasi Octauam ante & post, licet non æqualem: & conuenit etiam in Vigilia Pentecostes cessare Octauam, quæ omne Festum, etiam Patroni, excludit.

10 Dierum infra Octauam Officiū est Semiduplex, exceptis primis duobus post Pascha & Pentecosten, quorum Officiū Duplex est. Dicitur verò

verò Octaua duo sunt priuilegia; alterum est, quòd numquam transferatur; alterum est, quòd Duplici ritu celebratur; quia est repetitio Festi, quod à Radulph. Propos. 19. in maioribus Octauis significatur. *Microlog. cap. 41.* scribit, quòd diei infra Octauam minorem, id est Sanctorum, Officium erat feriale trium Lectionum. & c. 44. quòd neque mentio per medios dies agebatur, quia extremi tantum dies colebantur: nihilominus hodiernum ritum in *Breuiarijs M. S. ante annos 300.* ego reperi, licet Radulphus Propos. 19. eiusdem ætatis dicat eadem quæ Micrologus. Per idem (puto) tempus mutatus fuit ritus in hodiernum, vt esset communis omnibus Octauis.

11 Festum habes Octauam si transferatur post octo dies à die Festi, non celebratur eo anno cum Octaua. Non enim numeratur Octaua à Festo, sed à die quo ille Sanctus obiit, vel obiisse creditur, cui fit Festum, nisi aliud ex priuilegio concedatur, de *Translatione Festi. num. 1.*

12 Dies Octaua, quia non transferatur, excludit, & transferri facit Festum Duplex in ea occurrens per annum, siue sit maius siue minus, vt dicitur de *Translatione Festorum num. 2.* & in Tabella de Occurrentia, in qua Duplex per annum comprehendit maius & minus: qua de re dubitarunt aliqui, eò quia, inquit, in concursu Duplicis maioris cum die Octaua, illud habet integras Vesperas; sed est ratio dispar in occurfu, quæ communis est Duplici maiori & minori per annum, ne scilicet omittatur Officium diei Octauæ in proprio die. cedit autem solemnibus Festis primæ & secundæ classis, ita vt de die Octaua non nisi fiat commemoratio; vt quan-

do in die Octaua Corporis Christi occurrit Festum S. Ioannis Baptistæ, de quo fit Officium cum commemoratione Octauæ, ex Decreto Ioannis XXII. suprâ citato, in quo meminit non modò Festi sancti Ioannis, sed etiam alterius Festi ex maioribus.

Excipe Octauam diem Natiuitatis, quæ est secundæ classis, & Epiphaniæ, quæ est priuilegiata, vt diximus, ob Baptismum Christi. hæ namque excludunt alia Festa. Cedit item dies Octaua Dominicis quæ excludunt Festa Duplicia per annum, puta Septuagesimæ, Sexagesimæ, & similibus, vt dicitur de *Translatione Festorum numero 1.* in quibus fit tantum commemoratio de die Octaua.

13 Sed quid agendum erit in primis Vesperis communibus diei Octauæ, & Dominicæ priuilegiatæ? Recitabis Vesperas cum Psalmis Sabbati, à Capitulo de Dominica priuilegiata, & in fine addes commemorationem diei Octauæ, vt in primis Vesperis Festi ita decreuit, me petente, sacra Rituum Congregatio die 9. *Novembris 1622.* & ratio desumitur à simili, ex Rubr. de *Concurrentia num. 10.* vbi, cum ageretur de Simplici Festo occurrente in Feria quarta Cinerum, in qua de Festo fit tantum commemoratio, eadem tantum commemoratio Festi decernitur in primis eiusdem Vesperis: *Quia, inquit, cum in sequenti die Festum non habeat Officium, nec etiam conuenit habere primas Vesperas in precedenti die.* Voluissent alij, primas Vesperas diei Octauæ integras ritu Duplici recitari: sed absurdum visum est inchoare cum omni solemnitate diem Octauam, quæ sequenti die Officium non habet. Alij, dimidiatas Vesperas vsque ad Capitulum ritu Semiduplici

plici de Octaua, Capitulum deinde de Dominiica: at hoc modo non erant primæ Vesperæ de die Octaua, vt patet, cum ritu Semiduplici; neque erant secundæ Vesperæ de die infra Octauam, quæ terminatur in Nona Sabbati. Et in Psalmo quinto erat difficultas, an dicendus ille, qui in primis aut in secundis Vesperis Festi: & pro commemoratione diei Octauæ Antiphona ad *Magnificat*, vt in primis Vesperis Festi, incongruè dicebatur, ratione diei infra Octauam. Maluissent alij, abrumpi Octauam in Sabbato ad Vesperas, & nihil de ea fieri amplius, vt supra diximus *num. 8.* sed visa est ratio longè dispar in Dominicis priuilegiatis extra Quadragesimam, Natalitium tempus, & Pentecostes. Quare sola commemoratione contenti de die Octaua, tam in primis eiusdem Vesperis quàm in Laudibus, & secundis Vesperis, omisitq; precibus ad Primam & Completorium, & Suffragijs communibus, decreuerunt Eminentissimi Patres & sapientissimi, vt prædiximus, nempe in gratiam diei Octauæ, & Dominicæ occurrentis priuilegiatæ: quibus & obsequendum erit.

14 In secundis etiam Vesperis diei Octauæ occurrentis in Dominica priuilegiata, eadem Dominica conseruat sedem sibi acquisitam, ita vt de die Octaua fiat tantum commemoratio, vt in secundis Vesperis Festi. Quod si Dominica ipsa concurrat cum sequenti Festo duplici, adhuc commemoratio diei Octauæ post Dominicæ commemorationem fiet; non autem, si concurrat cum Semiduplici: quia tunc Vesperæ erunt de Dominica cum commemoratione diei Octauæ, vt in secundis Vesperis Festi; & deinde Semiduplici, vt in primis eiusdem Vesperæ

quia in pari gradu commemorationis nobilior est diei Octauæ quàm Festi Semiduplici commemoratio.

15 Ceterum ordinariè dies Octaua si concurrat cum alia die Octaua, à Capitulo fit de sequenti cum commemoratione præcedentis, excepta Octaua Corporis Christi concurrente cum Octaua sancti Ioannis Baptista, de qua fit tantum commemoratio; & quando in Breuiario aliter notatur, vt in Octauis SS. Stephani & Ioannis Euangelistæ, &c. in Rubric. de Concurrentia Officij *num. 7.*

16 Dies eadem Octaua si concurrat cum sequenti Duplici minori etiam translato, à Capitulo fit de sequenti cum commemoratione Octauæ; cum maiori, fit totum de sequenti, commemoratio de præcedenti, vt in die Octaua S. Ioannis Baptista. Excipe dies Octauæ Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, & Corporis Christi, in quibus, ob earum dignitatem, secundæ Vesperæ, etiam in concursu cum Duplici maiori per annum, & multò magis primæ Vesperæ Octauarum Ascensionis & Corporis Christi, vt in postrema Breuiarij recognitione decretum est, debent esse integræ. Et quidem de secundis Vesperis Octauæ Corporis Christi est lex conuenientissima, noui tamen post Ioannem XXII. qui in Decreto supra citato iusserat fieri à Capitulo de sequenti: eadem autem est ratio in Octaua Ascensionis.

17 Si concurrat cum Festo primæ classis, in huius primis Vesperis nulla fit de die Octaua commemoratio, vt declaratum est in postrema recognitione de Commemoratio. tit. 9. *num. 4.* Si verò concurrat cum Festo secundæ classis, etiam translato, vt est Annuntiatio beatæ Virginis, vel sancti Martini Festum

Festum post Dominicam in Albis; totum Officium erit de sequenti cum commemoratione præcedentis diei Octauæ, vt apertè dicitur de *Concurrentia num. 7.* & est Rubrica generalis modò in postrema recognitione Breuiarij, additis verbis ijs, in *secundo ordine*; vt vtrique ordini Festorum sit prouisum.

18 Accidit alius cõkursus Festi Duplicis vel Semiduplicis cum die infra Octauam: & Duplex quidem totum habet Vesperarũ Officium cum commemoratione diei infra Octauam; Semiduplex autem regulariter vsque ad Capitulum, quod erit de die infra Octauam, in *Rubrica de Concurr. num. 34.* sed fallit illud primum de Duplici in duobus casibus, hoc est, quãdo Duplex est primæ classis, quia tunc nulla fit de sequenti die infra Octauam commemoratio; & quando Duplex est secundæ classis, sed in die sequenti non fit Officium de die infra Octauam: tunc enim in secundis Vesperis Festi Duplicis nulla fit commemoratio diei sequentis infra Octauam. Alterum item de Semiduplici fallit in secundis Vesperis SS. Ioannis & Pauli, quæ sunt integræ cum commemoratione tantum diei infra Octauam S. Ioannis. ita in *Rubric. de Concurr. num. 3. & 4.* causam dabimus in Proprio de Tempore.

19 Dies etiam infra Octauam cedit Dominicæ præcedenti, in cuius secundis Vesperis non nisi fit commemoratio de die sequenti infra Octauam, *loco citato num. 5.*

20 Eadem dies infra Octauam cedit Festo Duplici, in cuius secundis Vesperis sola gaudet commemoratio; quæ etiam deperditur, si Duplex sequens sit primæ vel secundæ classis, *ibidem num. 4.*

21 Non cedit sequenti Dominicæ, vel Semiduplici, nisi vsque ad Capitulum, quod erit de Dominica, vel de Semiduplici; multoque minùs cedit Simplici, de quo fit tantum commemoratio in secundis Vesperis diei infra Octauam, *ibidem num. 6.*

22 Quæres: An detur casus, quo dies Octaua, quæ est Duplex, cedat in concursu Festo Semiduplici. Respondeo, Posito Decreto sacrae Congregationis, de quo supra *num. 13.* sequitur apertè, quòd si occurrat Festum Semiduplex in Sabbato ante Dominicam priuilegiatã, quæ est simul dies Octaua Festi habentis Octauam; eo casu in Vesperis Sabbati, Antiphonæ & Psalmi erunt de Festo Semiduplici, Capitulum de Dominica priuilegiata, commemoratio primum de Semiduplici, quod habet dimidium Vesperarum, & deinde diei Octauæ, quæ in toto die sequenti Dominico nihil habet nisi meram commemorationem.

23 Volunt aliqui diem Octauam principalis Patroni loci posse dici Festum Duplex maius per annum, eo fine, vt habeat integras Vesperas; sed defendi non potest, tum quia de *Concurr. Officij num. 7.* expressè iubetur, Vesperas diuidi in cõkursu diei Octauæ cum Duplici Festo; tum quia dies Octaua Omnium Sanctorum non habet secundas Vesperas integras; tum quia est priuilegiũ Octauarum Christi Domini; tum quia Rubricæ sensus in *loco citato num. 7.* est de die Octaua Patroni, seu Tituli Ecclesiæ, quibus extra Breuiarium conceditur Octaua. Neque dicas, in Octaua sancti Ioannis Euangelistæ secundæ Vesperæ sunt integræ de eodem; quia singularis est casus in concursu cum Octaua Innocentium longè inferioris ordinis.

E Optaf-

Oprassem & ego cum alijs, diem Octauam Festi B. Virginis habentis Octauam, esse Duplex maius, sicuti sunt eiusdem minora Festa per annum: at eadem ferè ratio militaret in Angelis & Apostolis, vt patet. Rubrica verò non distinguit inter diem Octauam, & diem Octauam, nisi in Festis Domini: vnde neque nos distinguere debemus. vrgetque rursus exemplum diei Octauæ Omnium Sanctorum, quod est præcipuè B. Virginis, ex Martyrologio, & non habet integras Vesperas. Octaua quoque S. Ioannis Euangelistæ minus vrget, quæ in Rubricis excepta fuit, *de Concurrentia Officij num. 7.* ijs verbis: *Et quando aliter in proprijs locis notatur: nulla igitur alia dies Octaua Sanctorum est Duplex maius.*

24 Denique dies Octaua Corporis Christi licet sit dignissima, si tamen ea die occurrat Festum Natiuitatis S. Ioannis, vel Apostolorum Petri & Pauli, sola gaudet commemoratione, ob singularia merita sanctorum Principum Ecclesiæ Christianæ toto orbe venerandorum; & eadem ratione fit Officium de Patrono loci, si occurrat in dicta die Octauæ Corporis Christi, cum eiusdem commemoratione tantum, quia est primæ classis in loco vbi est Patronus: idem dico de Titulo Ecclesiæ; & multò magis affirmarem de Dedicatione Ecclesiæ, si in eam diem Octauam incideret, ob ratione à fortiori sumptam à sancto Thoma, de qua supra *hoc cap. num. 7.* Festa verò secundæ classis cedere debent prædictæ diei Octauæ; sicut à tota Octaua arcentur Semiduplicia Festa. & de facto cedit commemoratio sancti Pauli extra propriam Ecclesiam, vt in propria Rubrica dicitur; quamquam non est pro-

priè secundæ classis, vt ibi dicemus. 25 De Lectionibus infra Octauas infra agemus; de Precibus, Suffragijs, in proprijs Titulis & Capiubus, *Sectione quinta.*

De Concurrentia Officij.

CAP. IX.

1 **D**antur in Officio diuino Concurrentia & Occurrentia, quæ habent pro diuersa ratione proprias leges. Nam Concurrentia est duorum pridie & postdie celebrandorum, & attenditur ordinariè in secundis Vesperis vnus, & in primis alterius Festi; Occurrentia verò est duorum in eodem die.

2 Sequar autè ordinem Titulorum præcedentium Capitulum; & primò de de Duplici: nam Festum Duplex concurrere potest cum alio Duplici, vel die Octaua Festi habentis Octauam. si ergo sunt æqualia, regulariter à Capitulo fit de sequenti cum commemoratione præcedentis. Dixi *si sint æqualia*; quia si Duplex maius sit, totum fit de Duplici cum commemoratione diei Octauæ, vt in secundis Vesperis Exaltationis S. Crucis. Dixi *regulariter*, quia in tribus Festis Natiuitatis Domini fallit hæc regula, vt eo loco patet. est autem diuisio Vesperarum à Capitulo in partes ferè æquales. Si sunt inæqualia, illud Festum, quod maius est, habet integras Vesperas cum commemoratione minoris, quando hæc fieri debeat, vt dicemus *ex Microlog. c. 35.* Quò enim magis vel minus Festum habet de Vesperis, & præferunt de primis Vesperis, quæ *ex Amalario* sunt nobiliores secundis, eò etiam sollempne magis & minus est Festum.

3 Inæqualitas attendit: *ex hoc ordine.*